

Càtedra
de Cures Pal·liatives

Suport a l'adaptació de serveis sanitaris i socials envers la cronicitat avançada

Una iniciativa de la Càtedra de Cures Pal·liatives UVIC basada en àmplia experiència i evidència i centrada en la millora de l'atenció integral i integrada de persones amb malalties avançades en tots els serveis i territoris

Premis obtinguts

The 2024 EAPC Cicely Saunders
award winner
Al Doctor Xavier Gómez-Batiste

Aquest premi reconeix una
important aportació professional i
personal a l'àmbit de les cures
pal·liatives i es basa en el distingit
currículum, trajectòria i dedicació
personal en l'àmbit de les cures
pal·liatives del doctor Xavier
Gómez-Batiste.

Institutional recognition award 2024 de
la IAHPC (International Association for
Hospice and Palliative Care)
A la Càtedra de Cures Pal·liatives ICO/
UVic-UCC i a la Fundació La Caixa

Aquest premi s'atorga a la Càtedra de
Cures Pal·liatives ICO/UVic-UCC i a la
Fundació La Caixa pel seu programa per
a l'Atenció Integral de Persones amb
Malalties Avançades en reconeixement
a l'excel·lència de la institució i la
dedicació al desenvolupament i
prestació de cures pal·liatives, que
conduïxen a millores en la qualitat de
vida dels pacients amb greu sofriment
relacionat amb la salut.

Institutional recognition award 2006 de
la IAHPC (International Association for
Hospice and Palliative Care)
Al Dr. Xavier Gómez-Batiste pel seu
lideratge del programa.

Pel disseny i la implementació del
Programa Demostratiu OMS de Cures
Pal·liatives de Catalunya.

Índex

Introducció

Objectius

Centrats en les persones

A qui va dirigit

Què podem arribar a fer

Metodologia

Mecanismes de finançament

Equip i experiències recents

Introducció

Introducció

L'envelliment i la cronicitat complexa i avançada han generat un **nou marc de necessitats** i demandes quantitatives i qualitatives de persones i dels seus familiars, que obliguen a una **adaptació de tots els serveis de salut i socials, envers nous models d'atenció** (centrats en persones, multidimensionals, integrals) i d'organització (interdisciplinaris, transversals, cooperatius), i amb **nous reptes d'integració** entre tots els serveis d'un territori, promovent la seva identificació precoç, l'atenció multidimensional, la pràctica de l'atenció compartida, planificada, preventiva i integrada, evitant la fragmentació i millorant l'eficiència, en un context de limitació de recursos.

Aquests reptes afecten a tots els serveis de salut i socials, i requereixen un abordatge integral, que incloguin de manera combinada canvis organitzatius, adquisició de nous coneixements, processos de millora de qualitat, i lideratges capaços d'implementar canvis profunds involucrant als professionals.

Per tal de respondre als reptes, necessitem estratègies que combinin l'avaluació de necessitats, la formació, la millora de qualitat i el lideratge compartit, amb el suport necessari per a afrontar els canvis basats en experiència i evidència, i avaluar-ne els resultats.

La **Càtedra d'atenció pal·liativa Qualy ICO/UVIC** hereva més de 30 anys d'experiència en el disseny, la implementació, i l'avaluació de serveis i programes de millora de l'atenció pal·liativa, ha construït formats de recerca, formació i consultoria i lidera processos d'innovació conceptual i aplicada de l'atenció a la cronicitat avançada i a la transformació de serveis i programes des de l'experiència assistencial, organitzativa, la OMS, docent, en recerca i en transferència de coneixement, en més de 60 països, i experiències d'èxit nacionals i internacionals àmpliament reconegudes.

Disposa d'instruments d'avaluació de necessitats individuals i de serveis i poblacions, de formats formatius de tots els nivells, i d'experiència en processos de millora de qualitat i d'una àmplia experiència en avaluació i recerca.

Dr. Xavier Gómez-Batiste
Director de la Càtedra de
Cures Pal·liatives Uvic-UCC

Sabem que...

Necessitats:

- La prevalença poblacional de persones amb malalties avançades es de 1.2-1.4%
- Als Hospitals, de 35-45%
- A residències, 60-70%
- Cada metgessa/infermera família: 20-30 persones
- Als territoris: atenció fragmentada

Consequències:

- Dèficits identificació i atenció
- Dèficits: d'atenció multidimensional, control de símptomes, PD compartida i anticipada, atenció psicosocial i espiritual,...
- Ineficiència
- Impacte professionals
- Dificultats atenció cuidadors

Causes:

- Envelliment i cronicitat
- Barreres conceptuals
- Dèficits formatius
- Serveis fragmentats
- Dèficits organització
- Atenció reactiva no preventiva
- Dilemes ètics no resolts
- Manca suport professionals
- Manca treball interdisciplinar

Objectius

Objectius fonamentals

01

Generar experiència i evidència dels beneficis d'una intervenció integral de millora qualitat d'atenció en serveis de salut i socials i territoris: atenció integral i integrada de persones amb malalties avançades.

02

Empoderar els seus líders i professionals.

03

Objectiu de generació d'experiència i evidència i resultats de millora en l'atenció i organització que pugui ser posteriorment reproduïda.

Objectius derivats

Es tracta d'una intervenció interdisciplinària integral i sistematitzada consistent en sessions d'avaluació de necessitats i demandes, de suport emocional, *coaching* i docència pels col·lectius principalment afectats: líders organitzatius, professionals assistencials i direccions de gestió de tot tipis de serveis sanitaris i socials, amb l'objectiu general de millorar la qualitat d'atenció mitjançant accions combinades de *coaching*, formació, suport, avaluació i millora de qualitat de dimensions rellevants del model d'atenció i organització.

Objectius derivats

01

Implementar un programa de suport integral i integrat dirigit a professionals de l'entorn de salut i social per millorar la seva qualitat d'atenció.

02

Capacitar i apoderar a professionals i gestors per una millor atenció a les persones ateses davant situacions d'especial complexitat: malalties avançades i final de vida, necessitats psicosocials i espirituals, atenció de persones amb trastorns cognitius, resposta als dilemes ètics assistencials comuns, etc.

03

Millorar la competència i el benestar laboral dels professionals.

04

Millorar l'atenció integral i integrada i relacions entre els diferents serveis d'un territori.

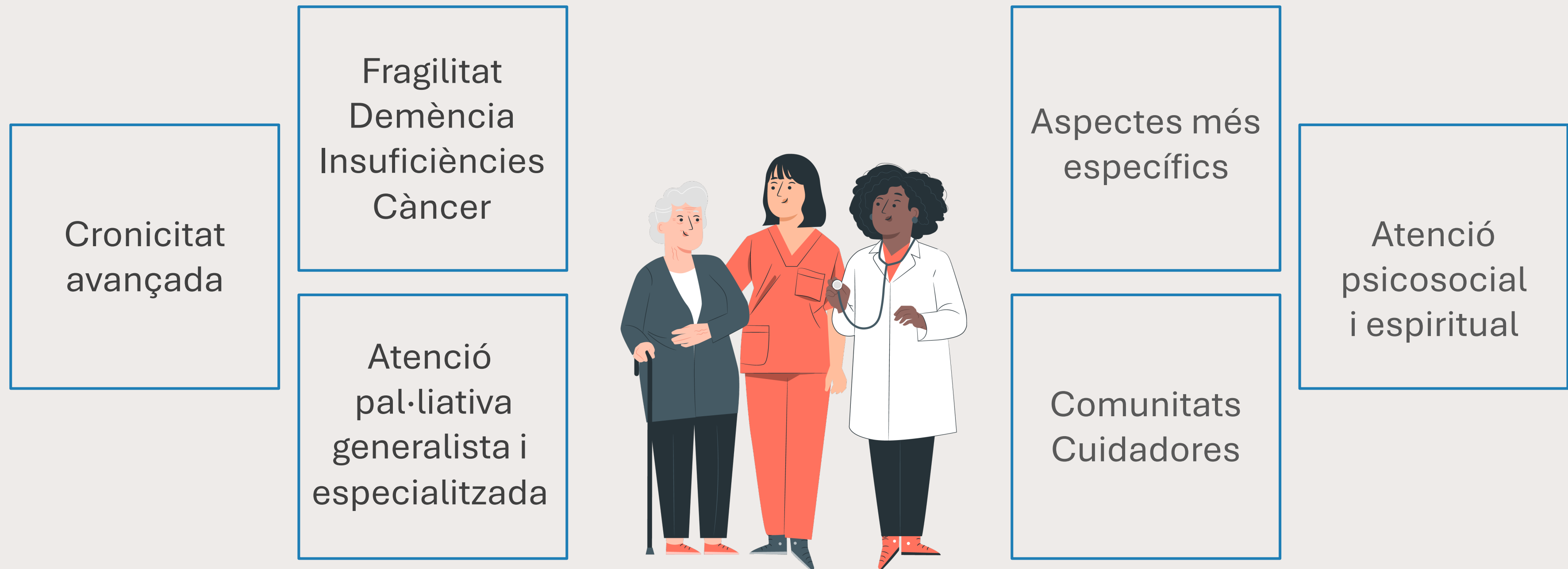
05

Millorar les relacions amb comunitat i societat.

Centrats en les persones i adaptats als serveis

Centrats en les persones i adaptats als serveis

Envers l'atenció integral i integrada de tot tipus de persones amb malalties avançades i a tots els serveis i territoris.

A qui va dirigit

A qui va dirigit

Els interessats en aquest servei de suport a la transformació de serveis envers la cronicitat avançada son diversos. Està pensat per a serveis o centres específics o per a territoris. Podem treballar conjuntament de manera específica dins d'un servei o sistèmica en un territori amb diversos agents.

Es tracta d'una proposta totalment personalitzada que permet l'adaptació i seguiment a:

- Centres residencials (Programa SIRCAT)
- Hospitals
- Atenció Primària
- Cures Intermitges
- Territoris...

A qui va dirigit

Directius assistencials i gestors d'organitzacions sanitàries i socials (hospitals, residències, atenció primària, cures intermitges/sociosanitari, social, territoris, etc)

Líders de serveis relacionats

Líders de serveis de cures pal·liatives

Planificadors públics i privats

Finançadors públics i privats

Què podem arribar a fer

Mòdul 01

Avaluació participativa al centre o servei

Creació d'un grup de millora amb els/les directors/es dels centres proposats i elaboració consensuada dels objectius i accions generals i específiques amb la direcció de cada centre.

- Creació del grup
- Avaluació del context amb una sessió presencial
- DAFO personalitzat
- Avaluació quantitativa i qualitativa
- Presentació d'un informe de la situació actual

Mòdul 02

Adaptació de recursos, Pla de millora i reordenació de serveis

Implementació d'un programa experimental de suport integral que millori l'efectivitat del centre i generi una experiència de mecanismes de suport per les bones practiques i un millor ambient.

Disseny de manera compartida dels objectius, accions i indicadors de millora.

- Creació del grup interdisciplinar (equip assistencial tècnic, equips generals, etc)
- Identificació de les àrees de millora de qualitat i atenció a persones ateses i familiars*
- Identificació de les àrees de millora de formació i suport professional*
- Relacions territorials amb serveis i amb la comunitat*
- Proposta de disseny del programa de suport amb objectius específics i personalitzats
- Proposta de les accions i indicadorss mesurables del programa

* Informació obtinguda gràcies a la sessió del Mòdul 1

Mòdul 03

Coaching i tutorització per presa de decisions

Acompanyament i accions de coaching a direcció i benchmark per conèixer l'evolució de la implementació del Pla de millora treballat al mòdul 2.

En paral·lel, accions formatives específiques i transversals de suport i complementàries al pla de millora per assegurar una bona implementació.

- Periodicitat en les reunions
- Selecció de les accions formatives
- Objectius mesurables d'acompanyament
- Millora de les competències i de la qualitat
- Model ACP (Atenció Centrada en la Persona)
- Benchmark altres centres
- Millores per dimensions
- Revisió i millores en el desenvolupament de les accions i relacions

Mòdul 04

Avaluació i posada en comú dels resultats

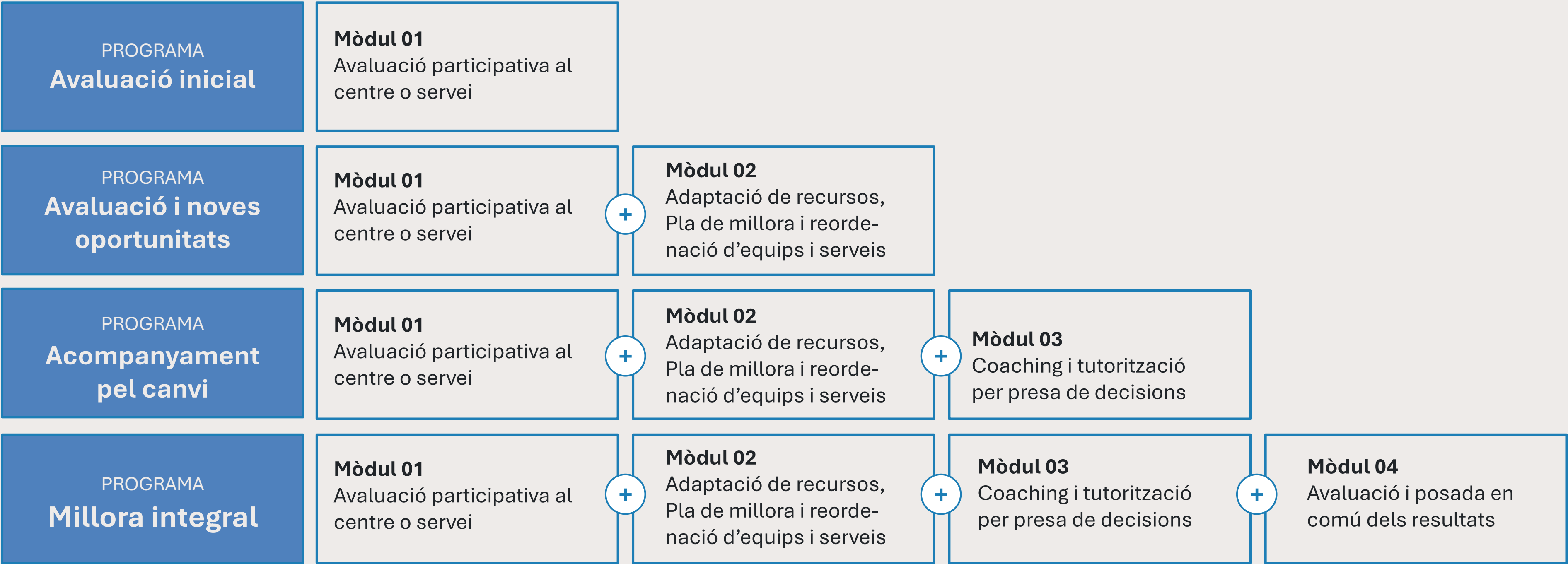
Combinació de resultats de cadascun dels actors (persones ateses, familiars, professionals i directius) amb metodologies quantitatives i qualitatives.

Definició d'indicadors mesurables per a l'avaluació i proposta de millores.

- Quasi-experimental pre-post de paràmetres seleccionats (per exemple, % de persones ateses als que s'apliquen determinades intervencions)
- Qualitatiu combinat lickert + obert dels actors
- Quantitatiu de resultats outputs i organitzatius
- Propostes de millora i iteracions futures

Què podem arribar a fer

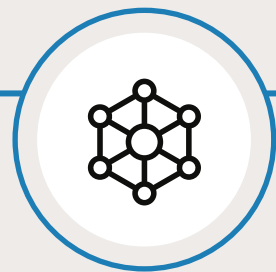
Es proposa una intervenció per mòduls per tal que cada centre pugui escollir a mida segons les possibilitats:

Metodologia

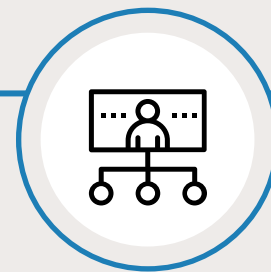
Metodologia

Programes sistemàtics, adaptats a cada organització, centrats en millores factibles de coneixement, assistencials, organització i lideratge.

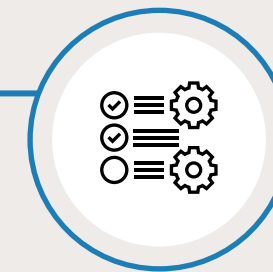
MULTIAPPROACH

Combinació d'avaluació quantitativa i qualitativa. També, coaching i formació combinada amb l'acompanyament per a la millora de resultats. Atenció directa a persones ateses i famílies i exploració per la millora de relacions amb el sistema de salut i la comunitat.

MULTI METODOLOGIA

Ús i adaptació de metodologies existents i creació de metodologies a mida per cada un dels centres i serveis. Assegurant la màxima precisió en la proposta de millores i l'acompanyament a tota la diversitat dins de l'equip/servei.

ELABORACIÓ DE PLA DE MILLORA

Un pla de qualitat específic elaborat per professionals i co-creat amb els centres que inclou un llistat d'accions i indicadors de qualitat pragmàtics per assegurar-ne la seva implementació.

Metodologia

Programes sistemàtics, adaptats a cada organització, centrats en millores factibles de coneixement, assistencials, organització i lideratge.

SEGUIMENT

Acompanyament amb sessions periòdiques per posar en comú l'evolució del servei quan s'apliquen els canvis per a la millora.

AVALUACIÓ

Definició d'objectius mesurables que permetin una avaluació contínua de la situació i que permetin iterar l'estratègia per assolir-los.

MATERIAL I ACTIVITATS DOCENTS

Entrega de material i participació en formacions per complementar la consultoria amb activitats formatives.

Mecanismes de finançament

Mecanismes de finançament

S'ofereixen diverses alternatives de finançament per poder acompanyar a centres de diversa naturalesa i recursos.

DE LES ORGANITZACIONS:

Finançament propi de cada organització

FONS FUNDAE:

Subvencions disponibles per als professionals dels centres

ESPONSORS:

Possibilitat d'obtenir finançament gràcies a esponsors

CONVOCATÒRIES:

Públiques o privades destinades a projectes socials

Equip i experiències recents

Equip i experiències recents

Dr. Xavier Gómez-Batiste

Catedràtic i Director de la
Càtedra de Cures Pal·liatives
Uvic-UCC

Doctor en Medicina. Especialista en Medicina Interna, Oncologia i expert en Cures Pal·liatives. Actualment, Director de l'Observatori 'Qualy' - Centre Col·laborador de l'OMS per a Programes Públics de Cures Pal·liatives a l'Institut Català d'Oncologia (ICO). Addicionalment, director científic de el Programa d'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades i els seus Familiars de l'Obra Social de 'La Caixa'. Ha publicat més de 150 articles i 6 llibres. Professor de la Facultat de Medicina de la UVic-UCC.

Montse Codinachs

Adjunta a direcció de la Càtedra
de Cures Pal·liatives Uvic-UCC

Llicenciada en psicologia per la UB i amb diversos màsters i postgraus en recerca i Atenció Integral, col·laboradora de la Línia de Recerca "Models territorials d'atenció a la cronicitat" del Grup de Recerca en Cronicitat de la Catalunya Central (C3RG) i docent del Màster d'Atenció integral centrada en la persona. Des del 1999 al 2019 va exercir funcions de coordinació, i direcció de l'àrea residencial i d'habitatge de la Fundació Sant Tomàs. Posteriorment, va exercir funcions de Coordinació de l'Àrea d'Habitatge de la Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona-Osonament.

Equip de suport

Cada un dels projectes comptarà amb un equip de suport específic format per:

- Expertxs en Atenció Residencial
- Consultorxs sèniors en Atenció Residencial
- Docents expertxs
- Coordinadorxs del projecte

Equip i experiències recents

L'equip d'experts ha desenvolupat recentment els següents projectes que assegurin l'expertesa i coneixement sobre l'acompanyament en el sector.

- **Programa per a l'atenció integral de persones amb malalties avançades.** Fundació La Caixa. Direcció científica desde 2008.
- **Updating palliative care program of Singapore.** Juny-Septembre 2023. Ministry of Health.
- **Diseño de la evaluación de competencias para la Oferta Pública de Empleo de Cuidados Paliativos Osakidetza.** Euskadi. 2023.
- **Actualització de l'atenció pal·liativa a Osona.** Consorci Hospitalari de Vic. 2023.
- **Formación de referentes de planificación cuidados paliativos en los Estados Mexicanos.** Ministerio de Salud. México (2019, 2023)
- **Soporte Ley de cuidados paliativos universales.** Ministerio de Salud. República de Chile (2023).
- **Improving palliative care approach in Genoa Liguria.** Genova. 2022-2023.
- **Improving palliative care approach.** Fondazione Foriani. Milano (2018-2023)
- **Cómo mejorar la atención paliativa de la OSI** (San Sebastián, maig 2024)
- **Millora de l'atenció pal·liativa a Osona i al Bages (Catsalut 2024)**

Equip i experiències recents a l'àmbit residencial

L'equip d'experts ha desenvolupat recentment els següents projectes que assegurin l'expertesa i coneixement sobre l'acompanyament en el sector.

- **Recomanacions per a la presa de decisions ètic-clínicas a residències en context COVID**
- **Programa de suport residències Osona cuidadora 2019-2020**
- **RESICOVID: projecte de recerca sistemàtica de situació i propostes de millora residencial**
- **Declaració de Vic de suport al sector residencial (Maig 3023)**
- **Curs d'atenció integrada a residències (6 edicions, >500 centres)**
- **Curs d'atenció integral comunitària i residencial de persones amb malalties avançades (4 edicions, > 350 assistents)**
- **Programa de soporte residencial. Fundación La Caixa. (> 200 centres)**

Estem a la vostra disposició
Moltes gràcies